

Zdôvodnenie prečo nie je možné na projektoch SC 4.1.1. zbierať údaje o účastníkoch

Za národné projekty poukazujeme na problematiku zberu údajov o prijímateľoch sociálnych služieb v teréne v zmysle nastavenej Karty účastníka v rámci národného projektu BOKKÚ a národného projektu PZKTSP.

V zmysle aktualizovanej Príručky pre prijímateľov národných projektov (verzia č. 2.2.) (ďalej len „Príručka“) slúži ako ďalší podporný nástroj na monitorovanie projektov (ukazovateľov projektu) - vykazovanie záznamu o účastníkovi projektu¹ (tzv. karta účastníka, modul prostredníctvom ktorého sú zadávané údaje v ITMS2014+), ktorý poskytuje údaje vo vzťahu k osobe, ktorá je zapojená prostredníctvom aktivít do projektu a ktorý je prijímateľ povinný evidovať za predpokladu:

1. priamej účasti na aktivitách projektu,
2. väzby na výdavky projektu,
3. možnosti identifikovania a možnosti zberu osobných údajov v nevyhnutnom rozsahu,
4. a cielej intervencie.

PRÍRUČKA PRE PRIJÍMATEĽA PRE NÁRODNÉ PROJEKTY Programové obdobie 2014 – 2020 (pre prioritné osi č. 2, 3 a 4)

Kapitola 3.1.4 Záznam o účastníkovi projektu

V prípade, že nebudú zaznamenané údaje o účastníkoch projektu v plnom rozsahu, alebo nebudú zaznamenané vôbec (netýka sa tzv. „citlivých údajov“) tieto budú zaznamenané v monitorovacích správach v časti „iný údaj na úrovni projektu“ v štruktúre požadovanej poskytovateľom (napr. D0311). Tak ako v predchádzajúcom prípade, aj za túto skupinu účastníkov je prijímateľ povinný predložiť záznam o odmietnutí poskytnutia týchto údajov (príloha č. 11). Neúplnosť alebo odmietnutie poskytnutia údajov o účastníkoch bez predloženia relevantného záznamu o odmietnutí, **neumožní započítanie tejto osoby do merateľných ukazovateľov projektu** vykazovaných prostredníctvom monitorovacích správ, čo v budúcom konečnom dôsledku predstavovať finančnú korekciu (Kapitola 11 Korekcia za odchýlky merateľných ukazovateľov).

Nevyplnená karta účastníka neumožní započítanie tejto osoby do merateľných ukazovateľov projektu vykazovaných prostredníctvom monitorovacích správ, čo bude v konečnom dôsledku predstavovať finančnú korekciu (Kapitola 11 Korekcia za odchýlky merateľných ukazovateľov).

V prípade Karty účastníka ide o tzv. mikroúdaje, t. j. údaje o jednotlivých účastníkoch projektu, ktorými sú osobné údaje: pohlavie, zamestnanecké postavenie, vek, vzdelanie a znevýhodnenie. Povinnosť predkladania informácie o účastníkoch projektu vyplýva z nariadenia o ESF a vzťahuje sa na všetky projekty spolufinancované z ESF a IZM². **Výnimkou sú projekty, ktoré nemajú konkrétnych účastníkov projektu, t. j. u ktorých (vzhľadom na zameranie aktivít**

¹ Dáta slúžia pre štatistické zisťovania, vykonávané za všetky projekty s intervenciou ESF a IZM v rámci celej EÚ, pre vzájomné porovnanie účinnosti a efektívnosti vynakladania prostriedkov EÚ.

² Paragraf 47 zákona o príspevku z EŠIF oprávňuje poskytovateľa pri poskytovaní príspevku, kontrole a súvisiacich činnostiach získať a spracúvať osobné údaje fyzických osôb žiadateľa, prijímateľa, partnera, užívateľa, cieľovej skupiny, dodávateľa a iných osôb za účelom plnenia úloh podľa tohto zákona. Je potrebné upozorniť na skutočnosť, že § 47 ods. 4 zákona o príspevku z EŠIF oprávňuje prijímateľa/partnera na účely preukázania vynakladania poskytnutého príspevku a v súvislosti s realizáciou projektu získať, spracúvať a poskytnúť osobné údaje užívateľa a cieľovej skupiny v rozsahu podľa § 47 odsek 2 poskytovateľovi určenému v zmluve alebo v rozhodnutí, pri ktorom je poskytovateľ a prijímateľ tá istá osoba..

projektu) nie je možné zbierať a vykazovať informácie o jednotlivých účastníkoch projektu.

Ak tieto údaje nebudú/nemôžu byť zaznamenané v plnom rozsahu - nebudú akceptované žiadne údaje o tomto konkrétnom zázname o účasti. Výnimku tvorí iba časť mikroúdajov tzv. „citlivých údajov“ o znevýhodnení účastníkov, ktorých absencia je tolerovaná a to za predpokladu predloženia záznamu o odmietnutí poskytnutia týchto údajov (príloha č. 13). „Citlivými údajmi sú nasledovné kategórie: migrant, účastník s cudzím pôvodom, príslušník menšiny, zdravotne postihnutý, resp. iné znevýhodnenie.

Primárnymi cieľmi NP 312041Y403 Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni (BOKKÚ), NP TSP II 312041Y376 Podpora a zvyšovanie kvality terénnej sociálnej práce (PZKTSP) je budovanie a rozvoj odborných kapacít poskytovateľov vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie a terénnej sociálnej práce (TSP – terénna sociálna práca, KC - komunitné centrá, NDC - nízkoprahové denné centrá, NSSDR - nízkoprahové sociálne služby pre deti a rodinu) na komunitnej úrovni za účelom zvýšenia ich účinnosti v kontexte činnosti rozličných aktérov krízovej intervencie a terénnej sociálnej práce na komunitnej úrovni. **Konečným cieľom je poskytovať kvalitnú odbornú podporu jednotlivcom a rodinám ohrozeným chudobou a sociálnym vylúčením (ďalej aj „CS“) k svojpomocnému riešeniu svojich sociálnych problémov**, rovnako zabezpečovať podporu rozvoja celých komunít, a to cieleným využívaním komunitných zdrojov.

Programy TSP/KC/NDC/NSSDR práce sú strategické a špecifické nástroje sociálnej politiky štátu smerom k osobám žijúcim v dlhodobom sociálnom vylúčení a je potrebné rešpektovať ich špecifiká a zachovávať ich princípy a hodnoty. **Kvalitná odborná podpora**, v prípade TSP/KC/NDC/NSSDR, spočíva najmä v sprístupnení občanom žijúcim v zložitých sociálnych podmienkach existujúce spoločenské zdroje, v umožnení občanom žijúcim v zložitých sociálnych podmienkach participáciu na rozhodovacích procesoch v spoločnosti a podporiť možnosť žiť kvalitný a dôstojný život. Prístupy a štandardy práce vychádzajú z antidiskriminačných a antiopresívnych teórií, t. z. používanie takých prístupov a metód v sociálnej práci, ktoré prispievajú k eliminácii možného diskriminujúceho prístupu väčšinovej spoločnosti k marginalizovaným skupinám, ktoré z rôznych dôvodov (napr. život v generačnej chudobe, nerovnosť v možnostiach a príležitostiach, ťažko dostupné základné verejné služby, nedôvera v inštitúcie a úrady atď.) dlhodobo nemajú možnosť rovnocenne participovať na živote spoločnosti.

TSP/KC/NDC/NSSDR sú chápané ako dlhodobé a systematické odborné činnosti, ktoré majú nízkoprahový charakter a sú postavené na partnerskom prístupe. Princípy a metódy práce vyžadujú odbúravanie možných bariér (nedôvery zo strany potencionálnych klientov) spočívajúcich aj v administratívno-technických činnostiach odborných pracovníkov napr. nutnosť poskytovania konkrétnych osobných údajov a pod.

Ciele TSP/KC/NDC/NSSDR sú veľmi rôznorodé a úzko súvisia s charakterom životných podmienok, zložitou sociálnych problémov osôb žijúcich v podmienkach dlhodobého sociálneho vylúčenia. Aj zdanlivo minimalistické ciele typu nadviazanie a udržanie kontaktu s človekom, ktorý žije v dlhobodej sociálnej exklúzií, môže byť veľkým úspechom, ktorý má potenciál priniesť pozitívnu zmenu v osobnom živote človeka.

V nadväznosti na stanovené ciele projektov boli v rámci projektov zadané nasledovné merateľné ukazovatele (MU) v rozsahu možností OP LZ prioritnej osi č. 4, špecifického cieľa 4.1.1., ktoré budú predmetom vykazovania v rámci ich implementácie:

- a) **P0274** Počet osôb, ktoré využili nové, inovatívne služby alebo opatrenia na vykonávanie služieb sociálneho začlenenia;
- b) **P0361** Počet projektov zameraných na verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni;

c) **P0504** Počet vykonávateľov služieb a opatrení na účely sociálneho začleňovania;
V zmysle nastavených projektov nie je možné k uvedeným MU (konkrétne - P0274) vykazovať Kartu účastníka, tak ako to definuje Príručka z nasledovných dôvodov:

- I. Charakteristika CS - skupiny sociálne vylúčené alebo ohrozené sociálnym vylúčením nepriamo profitujú z aktivít projektu a to prostredníctvom služieb poskytovaných podporenými subjektmi a odbornými zamestnancami žiadateľa. Rozsah podpory pre skupiny sociálne vylúčené alebo ohrozené sociálnym vylúčením je veľmi ťažko posúdiť, a to nielen vzhľadom na časový aspekt (dĺžka individuálnej intervencie), ale aj vzhľadom na posúdenie výsledkov na individuálnej a komunitnej úrovni. **Záver: daná CS nesplňa predpoklady uvedené v rozsahu bodov (1 - 4);**
- II. Karta účastníka sleduje účastníkov projektov primárne z hľadiska sociálno-demografických premenných (konkrétne - zamestnanecké postavenie a vzdelanie), vývoja sociálno-demografických premenných a ich zmien po intervencii z ESF, čo nie je primárnym cieľom poskytovania vybraných sociálnych služieb a poskytovania terénnej sociálnej práce. Ich primárnym cieľom je sprístupniť občanom žijúcim v zložitých sociálnych podmienkach existujúce spoločenské zdroje, umožniť im participáciu na rozhodovacích procesoch v spoločnosti a podporiť možnosť žiť kvalitný a dôstojný život. Vzhľadom na to, že tieto ciele sú veľmi rôznorodé **a úzko súvisia s charakterom životných podmienok, zložitou sociálnych problémov osôb žijúcich v podmienkach dlhodobého sociálneho vylúčenia**, nemožno ich kvantifikovať iba a výlučne cez sociálno-demografický premenné, aké sú stanovené v rozsahu Karty účastníka. **Záver: Vzhľadom na stanovené ciele KC/NDC/NSSDR/TSP nie je možné sledovať a vyhodnocovať premenné v zmysle Karty účastníka;**
- III. CS - skupiny sociálne vylúčené alebo ohrozené sociálnym vylúčením nie sú povinné poskytovať osobné údaje v rozsahu Karty účastníka v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. **Záver: Uvedeným zberom údajov prichádza k porušovaniu práv a právom chránených záujmov CS.**

Na základe vyššie uvedeného sme toho názoru, že v rámci oboch projektov nie je možné stanoviť účastníkov projektov v zmysle nastavených merateľných ukazovateľov OP IŽ - prioritnej osi č. 4, špecifického cieľa 4.1.1. a následne zbierať a vykazovať informácie o účastníkoch projektov.

Špecifikácia legislatívy k zdôvodneniu prečo nie je možné na projektoch SC 4.1.1. zbierať údaje o účastníkoch:

CS - skupiny sociálne vylúčené alebo ohrozené sociálnym vylúčením nie sú povinné poskytovať osobné údaje v rozsahu Karty účastníka v zmysle § 95 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. **Záver: Uvedeným zberom údajov prichádza k porušovaniu práv a právom chránených záujmov CS.**

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov:

DESIATA ČASŤ

§ 95 Evidencia prijímateľov sociálnej služby

(1) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný viesť evidenciu prijímateľov sociálnej služby, ktorej obsahom sú údaje podľa § 94c ods. 3 v rozsahu nevyhnutnom na poskytovanie sociálnej služby.

(2) Poskytovateľ sociálnej služby, ktorý poskytuje sociálnu službu pre fyzickú osobu, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, fyzickú osobu, ktorá je ohrozená sociálnym vylúčením alebo má obmedzenú schopnosť sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy pre svoje životné návyky, pre spôsob života alebo pre závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností alebo pre zotrvávanie v priestorovo separovanej alebo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby alebo pre fyzickú osobu, ktorá je ohrozená správaním iných fyzických osôb, alebo sa stala obeťou správania iných fyzických osôb, **nie je povinný viesť evidenciu prijímateľov sociálnych služieb, ktorej obsahom sú osobné údaje podľa § 94c ods. 3.**

§ 95

Evidencia prijímateľov sociálnej služby

...

(2)

Poskytovateľ sociálnej služby, ktorý poskytuje sociálnu službu pre fyzickú osobu, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, fyzickú osobu, ktorá je ohrozená sociálnym vylúčením alebo má obmedzenú schopnosť sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy pre svoje životné návyky, pre spôsob života alebo pre závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností alebo pre zotrvávanie v priestorovo separovanej alebo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby alebo pre fyzickú osobu, ktorá je ohrozená správaním iných fyzických osôb, alebo sa stala obeťou správania iných fyzických osôb, **nie je povinný viesť evidenciu, ktorej obsahom sú osobné údaje podľa § 94c ods. 3.**

...

Doplnenie zo strany odboru implementácie projektov:

Problematický zber údajov bol iba za ukončené projekty t.j. KIKU 312041A136 a TSP I 312041A138, nie pri nových pokračujúcich projektoch BOKKU 312041Y403 a TSP II (PZKTSP) 312041Y376. Pri týchto sú údaje o účastníkoch zaznamenávané a karty sú vyplňované (BOKKU má evidované riadne a TSP II anonymne).